

jícím se s doslovem § 29 — (2) zákona ze dne 23. prosince 1927 č. 501 ř. z. o pojišťovací smlouvě, podle § 167 téhož zákona a vládního nařízení ze dne 9. prosince 1919 č. 652 sb. z. a n. dosud neúčinným, není pojišťovateli uložena povinnost, nýbrž jest mu dáno jen právo (slova »může pojišťovatel«), by postupoval podle tohoto ustanovení, by dal pojistníku dodatečnou lhůtu k placení následné premie a při jejím marném uplynutí zrušil smlouvu bez výpovědní lhůty. Poskytnutí dodatečné lhůty k placení, jest ustanovením daným ve všeobecných podmínkách pojišťovacích na prospěch pojistníka, by pouhým prodlením v placení nepozbyl výhod, které mu vyplývají z trvání pojištění. Chce-li pojišťovna z neplacení pojistníkovy vyvoditi důsledek, musí pojistníku dáti předem dodatečnou lhůtu, po jejímž marném uplynutí teprve nastává klid pojištění, a přestává ručení z pojišťovací smlouvy. Po marném uplynutí dodatečné lhůty může pojišťovna pojišťovací smlouvu zrušiti, buď písemně, neb i mlčky tím, že do tří měsíců od uplynutí dodatečné lhůty neuplatní u soudu nárok na premii. Tím, že v souzeném případě nebyla dána dodatečná lhůta, žalobkyně projevila, že pojišťovací smlouvu ponechá v platnosti přes to, že pojistník nezaplatil pojišťovací premii. To se nikterak nepřiči dobrým mravům, vždyť proti požadovanému placení pojišťovací premie jest vzájemné plnění žalující pojišťovny, právo žádati zaplacení pojišťovací škody, nastal-li by v tomto údobí pojistný případ. Pojišťovací smlouva trvá a, trvá-li, trvá i pojistníkovy povinnost, by platil splatné pojišťovací premie, a trvá i pojišťovatelčina povinnost, by v pojistném případě nahradila pojištěnou škodu. Rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu čis. 8276, 7792 a 7874 sb. n. s., jichž se dovolatel dovolává, nedopadají v souzeném případě, neboť spočívají na jiných předpokladech skutkových a právních.

Čís. 10200.

Pokud není na závalu (§ 2 b) zákona ze dne 30. června 1878, čis. 90 ř. zák.), že v prodejní listině státních stavebních losů nebyla udána kupní cena za každý jednotlivý prodaný kus zvláště.

(Rozh. ze dne 2. října 1930, Rv II 784/29).

Žalobce domáhal se na žalované firmě vrácení kupní ceny za stavební losy, jež koupil od žalované na splátky. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby. N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání žalované po případném jednání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu první stolice, jímž bylo vyhověno omezené žalobní žádosti, jen z důvodu, že prohlásil kupní smlouvu ze dne 30. srpna 1926 za neplatnou a nicotnou, ježto v prodejní lis-

tině nebyla uvedena kupní cena každého prodaného losu a dílčího losu zvlášť, čímž prý byl porušen předpis § 2 b) zákona ze dne 30. června 1878 čís. 90 ř. zák. Nejvyšší soud nesouhlasí s tímto právním názorem. Jest ovšem nařízeno v § 2 b) tohoto zákona, že listina o prodeji losů na splátky musí obsahovati mimo jiné také kupní cenu, kterou jest platiti za každý prodaný los nebo za každou prodanou část losu. Zřejmým účelem tohoto formálního předpisu jest ochrana kupujícího, jemuž se má takto umožniti, by z prodejního listu jasně a bezpečně mohl seznati, zač jednotlivé losy nebo dílce losů koupil. V souzeném případě není sporné, že žalobce koupil od žalované 10 celých československých stát. stavebních losů a 50 dílčích československých státních stavebních losů, jichž serie a čísla jsou jednotlivě uvedena v rozsudku prvního soudu, za kupní cenu 16.000 Kč, která měla býti splatná ve 40. měsíčních splátkách po 400 Kč, o čemž byl žalobci vydán prodejní list. Československé státní stavební losy jsou vydány podle § 1 (2) nařízení vlády ze dne 7. dubna 1921 č. 165 sb. z. a n. jednak jako losy celé, jednak jako losy dílčí, v ten způsob, že jeden celý los je rozdělen na pět stejných dílů. Z toho plyne, že žalobce koupil za kupní cenu 16.000 Kč ve skutečnosti dvacet celých stavebních losů a že mohl z prodejního listu jasně seznati, že má zaplatiti za každý jednotlivý los, jež byly vesměs téhož druhu, kupní cenu 800 Kč. Že si toho byl žalobce také vědom, tomu nasvědčuje, že se v žalobě původně domáhal dodržení kupní smlouvy a vydání koupených losů, že se i ve změněné žalobní žádosti domáhal vrácení peněz z důvodu, že žalovaná strana jednostranně porušila smlouvu a losy jinam prodala, a že teprve v druhé řadě uplatňoval, že v prodejní listině není udána kupní cena za každý jednotlivý prodaný los zvlášť. Právě-li se v napadeném rozsudku, že z prodejní listiny nelze bezpečně stanoviti prodejní cenu celého a dílčího stavebního losu, an znalec M. stanovil v době storna kursovní hodnotu celého losu na 639 Kč 50 h a dílčího losu na 119 Kč, jest to úvaha logicky pochybená a odvolací soud přehlédl, že podle § 2 b) zákona čís. 90/1878 ř. z. jest v prodejní listině uvést kupní cenu, nikoliv kursovní hodnotu, a že mimo to kursovní hodnota v době storna nemůže míti význam pro stanovení kupní ceny v době prodeje. Není tedy správný názor odvolacího soudu, že prodejní listina v souzeném případě nevyhovuje předpisu § 2 b) zákona č. 90/1878 ř. z. o vyznačení kupní ceny losů, čímž pozbývají významu jeho další právní vývody o neplatnosti, pokud se týče i o nicotnosti smlouvy a o důsledcích z toho plynoucích, kteréžto vývody se ostatně nesrovnávají s názory projevenými nejvyšším soudem v rozhodnutích čís. 8252 a 9561 sb. n. s. Důvody napadeného rozsudku nestačí tedy k opodstatnění žalobního nároku a k zamítnutí odvolání žalované strany.

Čís. 10201.

Plněním podle § 1432 obč. zák. jest i plnění po podání žaloby před rozsudkem soudu první stolice ve sporu o žalobě na vrácení vzájemného plnění.

(Rozh. ze dne 2. října 1930, Rv II 372/30).